

TANTÁRGYI TEMATIKA

Tantárgy neve: Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból (Biblia, Folklor, Verstan, Közép-Európa irodalma és kultúrája)	Tantárgy Neptun kódja(i): BTOMA7N02 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Kőríz Imre adjunktus	
Tantárgyi egység: Közép-Európa irodalma és kultúrája szem.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOMA7N02 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 7. (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan szám mindig őszi, páros szám tavaszi félévet jelent.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 2 (A nappali képzés heti óraszámja 15 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a nappali tagozatos féléves órázámának mindig az egyharmada: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés</i> ill. az <i>Értékelés</i> pontoknál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (3–4 mondatban összefoglalva): A szeminárium közép-európai szerzők műveinek elemzését állítja középpontba, elsősorban a 20. század második felét, illetve az ezredfordulót jellemző irodalmi jelenségekre és témákra koncentrálna. Arra a kérdésre keresünk választ, hogyan épülnek be a történelmi traumák, a térség kulturális arculatváltozásai, a Közép-Európa-felfogások, a világirodalmi hatások és az identitáskeresés az irodalomba.	
Tantárgyi egység tematikus leírása 12–15 heti bontásban: <ol style="list-style-type: none"> 1. A tanúságtétel szándéka a holokauszt-irodalomban (Tadeusz Borowski, <i>Kővilág</i>, Danilo Kiš, <i>Kert, hamu</i>, Paul Celan, <i>Halálfüge</i>) 2. Emlékezés, utódemlékezet, holokauszt (Márton László, <i>Árnyas fűtca</i>, Piotr Szewc, <i>Pusztulás</i>) 3. A GULÁG két krónikása (Alekszandr Solzsenyicin, <i>Iván Gyenyiszovics egy napja</i>, Varlam Salamov, <i>Kolimai elbeszélések</i>) 4. Asszonyorsok a világháborúban (Polcz Alaine, <i>Asszony a fronton</i>, Anonyma, <i>Egy nő Berlinben</i>) 5. Határvidékek, elűzetések, kísérletek a megtört kontinuitás irodalmi helyreállítására, Wilno/Vilnius, Danzig/Gdańsk, Fiume/Rijeka esete 6. Esszék a hagyományok megszakadásáról és újrateremtéséről (Czesław Miłosz – Tomas Venclova, <i>Vilna–Vilnius mint szellemi létforma</i>, Adam Zagajewski, <i>Két város. Lemberg, Gliwice</i>) 6. Grass nyomában – két danzigi/gdański történet (Stefan Chwin, <i>Hanemann</i>, Paweł Huelle, <i>Költőzködés</i>) 7. Női sorsok, női szerepek a közép-európai prózában (Elfriede Jelinek, <i>Paula</i>, Manuela Gretkowska, <i>Sandra K.</i>) 8. Három emigráns költő – Czesław Miłosz, Tomas Venclova és Joszip Brodzskij 9. Antiutópiák közép- és kelet-európai díszletek közt (Bodor Ádám, <i>Sinistra körzet</i>, Włodzimierz Kowalewski, <i>Szép szoba</i>) 	

10. Borgesi hatások és kelet-európai tapasztalat (Danilo Kiš, *A holtak enciklopédiája*)
11. A közép-európai esszé klasszikusai – Közép-Európa reprezentációk a szocializmus ellenében
12. Utazások a periférián – Közép-Európa reprezentációk az ezredfordulón (Andrzej Stasiuk, *Útban Babadagba*, Krzysztof Varga, *Turulpörkölt*)

Félévközi számonkérés módja (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.): szemináriumi dolgozat

Értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): SZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerzhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerzhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

KERTÉSZ Imre, *Heuréka. Kertész Imre beszéde a Nobel-díj átvételkor*, 2002, http://www.svenskaakademien.se/nobelpriset_i_litteratur/pristagarna/3072f060-2dcd-45ca-8592-73b238d906f3/1489037f-d2f7-4e33-877e-a03c01e758ca/2a98d1b3-59da-4152-bcbd-bddccaf848bb

Az orosz irodalom története 1941-től napjainkig, szerk. HETÉNYI Zsuzsa, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

Die Flucht. Über die vertriebung der Deutschen aus dem Osten, Hrsg. Stefan AUST und Stephan BURGDORFF, DTV, München, 2005.

Ajánlott irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

SZÚCS Teri, *A felejtés története. A Holokauszt tanúsága irodalmi művekben*, Kalligram, Pozsony, 2011.

CZAPLIŃSKI, Przemysław, *The “Mythic Homeland” in Contemporary Polish Prose*, Chicago Review, Vol. 46, No. 3/4 . <http://www.questia.com/library/journal/1P3-63921409/the-mythic-homeland-in-contemporary-polish-prose>

KERTÉSZ Noémi, *Lengyelországból Lengyelországba: a hontalanság mítoszai* = Magyar Lettre 73. 2009. Nyár

RADICS Viktória, *Danilo Kiš. Pályarajz és breviárium*, Kijárat, Budapest, 2002.